L 12

Kauzativní infinitiv ⲧⲣⲉ-, ⲧⲣⲉ= „(způsobit) ... aby“ [„(Cause) ... to“]

ⲧⲣⲁ-	ⲧⲣⲉⲛ-
ⲧⲣⲉⲕ-	ⲧⲣⲉⲧⲛ̄- nebo ⲧⲣⲉⲧⲉⲧⲛ̄-
ⲧⲣⲉ-	
ⲧⲣⲉⲫ-	ⲧⲣⲉⲩ-
ⲧⲣⲉⲥ-	

ⲧⲣⲉ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ

Kauzativní infinitiv končí spojovníkem a musí být doplněn jiným infinitivem: ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = (způsobit,) aby si on vybral [(cause) him to choose], ⲧⲣⲉ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲥⲱⲧⲡ̄ = (způsobit), aby si Bůh vybral. Může být konjugován jako kterýkoliv jiný infinitiv: ⲁⲓ-ⲧⲣⲉ- = způsobil jsem, ⲁⲕ-ⲧⲣⲉ- = způsobil jsi, ⲁⲣⲉ-ⲧⲣⲉ- = způsobila jsi, ⲁⲫ-ⲧⲣⲉ- = on způsobil atd. Kauzativní infinitiv se také používá jako maskulinní substantivum (viz níže).

Má dva významy.

i. Když je konjugován nebo když doplňuje ⲛⲁ- (budoucnost) nebo jiné sloveso, znamená ⲧⲣⲉ- „*způsobit, aby on (atd.) ...*“ [„*cause him (etc.) to ...*“]

ⲁⲓ-ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = (já) způsobil jsem, aby si (on) vybral
ϯ-ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = (já) způsobuji, aby si (on) vybral
ϯ-ⲛⲁ-ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = (já) způsobím, aby si (on) vybral

ii. Jako maskulinní substantivum ve fixovaných předložkových frázích nemá ⲧⲣⲉ- kauzální význam: „*on (atd.) si vybírá*“ [„*him (etc.) choosing; him to choose*“].

ⲁⲛⲧⲓ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = místo (toho), aby si vybral [instead of him choosing]
ⲉ-ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = aby si on vybral [in order for him to choose]
ⲉⲓⲙ̄-ⲡⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = zatímco si (on) vybíral/vybírá

Negace:
(a) [= i.] Neguje se předcházející konjugační základ: ⲙ̄ⲡⲓ-ⲧⲣⲉⲫ-ⲥⲱⲧⲡ̄ = nezpůsobil jsem, aby si (on) vybral.
(b) [= ii.] ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲙ̄-ⲧⲣⲉ- ale ⲉⲓⲙ̄-ⲡ-ⲧⲣⲉⲫ-ⲧⲙ̄-.

Fixované předložkové výrazy obsahující ⲧⲣⲉ-, ⲧⲣⲉ=

ⲁⲛⲧⲓ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	místo (toho), (aby) [instead of .... - ing]
ⲁⲭⲛ̄-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	bez (toho), (aby) [without ... -ing]
ⲉ-ⲡⲙⲁ ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	místo (toho), (aby) [instead of .... - ing]
ⲉ-ⲡⲧⲣⲉ- a ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	aby
ⲉⲓⲙⲏⲧⲓ ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	jestliže ne, ledaže [unless]
ⲙⲛ̄ⲛⲥⲁ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ- a ⲙⲛ̄ⲛⲥⲁ-ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	po(té co) [after .. -ing]
ⲭⲱⲣⲓⲥ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	kromě toho když/ jestliže ne, ledaže [except when/unles]
ϩⲁⲑⲏ ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲣⲉ-	před(tím než) [before ... -ing]

ϩⲙ̄-ⲡⲧⲣⲉ- zatímco [while ... -ing]
ϩⲱⲥⲧⲉ ⲉ-∅ⲧⲣⲉ- takže [so that]
ϩⲓⲧⲙ̄-ⲡⲧⲣⲉ- kvůli [because of ... -ing]

Po ϩⲛ̄- a ϩⲓⲧⲛ̄- se musí použít určitý člen.

Negace: ⲉ-∅ⲧⲙ̄-ⲧⲣⲉ- ale ϩⲙ̄-ⲡⲧⲣⲉ- ... ⲧⲙ̄-.

Verboidy

Verboidy jsou různé skupiny slov podobných slovesům (verb-like words), které existují pouze ve vázaných stavech a které se konjugují přidáním podmětu na konec. Zvlášť důležité jsou ⲛⲁ skupina, ⲟⲩⲛⲧⲉ- „*mít*“ a ⲡⲉϫⲉ- „*řekl*“.

ⲛⲁ *skupina* je sedm verboidů, které začínají písmeny ⲛⲁ nebo ⲛⲉ a vyjadřují adjektivní význam; ⲛⲁⲛⲟⲩ-ⲕ = ty jsi dobrý. ⲛⲁⲛⲟⲩ-ϥ = on je dobrý nebo to je dobré. ⲛⲁⲛⲟⲩ-ⲡⲉⲕⲉⲓⲱⲧ = tvůj otec je dobrý. Připojení osobních sufixů sleduje obvyklý vzor.

ⲛⲁⲁ-, ⲛⲁⲁⲁ=	je velký
ⲛⲁⲛⲟⲩ-, ⲛⲁⲛⲟⲩ=	je dobrý
ⲛⲉⲥⲉ-, ⲛⲉⲥⲱ=	je krásny
-, ⲛⲉⲥⲃⲱⲱ=	je inteligentní
ⲛⲁϣⲉ-, ⲛⲁϣⲱ=	je mnohý, mnoho, početný
-, ⲛⲁϩⲗⲱⲟ=	je příjemný
-, ⲛⲉⲟⲱ=	je ošklivý

Negace: (ⲛ-)...ⲁⲛ

Např.: ⲛⲁⲁ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ Bůh je velký, ⲛⲁⲁⲁ-ϥ on je velký, ⲛⲁⲁⲁ-ⲓ já jsem velký, ⲛ̄-ⲛⲁⲛⲟⲩ-ⲡⲁⲓ ⲁⲛ toto není dobré, ⲛⲉⲟⲱ-ⲟⲩ ⲁⲛ oni jsou ošklivý atd.

Ke komparativu viz L8.

Mít, ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-, ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ=/neg. ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲉ-, ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ= nebo ⲙ̄ⲙⲛ̄ⲧⲉ-, ⲙ̄ⲙⲛ̄ⲧⲁ=

ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲓ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ⲓ
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲕ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ⲕ
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲉ-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ϥ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ϥ
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲥ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ⲥ
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲛ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ⲛ
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲏ-ⲧⲛ̄	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲏ-ⲧⲛ̄
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ	ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ

Po konstrukcích *mít* často následuje nepřeložitelné adverbium ⲙ̄ⲙⲁⲩ.

Protože *mít* může mít přímý předmět, vzniká složitý problém, jak přímý předmět může být spojen se sufigovaným podmětem. Existují čtyři možnosti:

i. (Ten) člověk má lodě. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲣⲱⲙⲉ ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ
ii. On má lodě. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ ⲛ̄-ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ nebo ⲟⲩⲛ̄ⲧⲟ-ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ nebo ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁⲩ-ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ
iii. On je má. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ-ⲥⲟⲩ
iv. (Ten) člověk je má.

Několik poznámek:

i. V *(ten) člověk má lodě* přímý předmět (ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ) stojí sám a nezávisle bez jakékoliv předložky pro přímý předmět. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲣⲱⲙⲉ ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ
ii. V *on má lodě* přímý předmět (ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ) může být označen předložkou ⲛ̄- (ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ ⲛ̄-ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ) nebo sufigován přímo (ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁⲩ-ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ) – v tomto případě verboid může nebo nemusí být psán ve vázaném stavu (ⲟⲩⲛ̄ⲧ=):

ⲟⲩⲛ̄ϯ-ⲛ̄ⲉⲭⲏⲩ atd.	ⲙⲛ̄ϯ-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲕ̄-	ⲙⲛ̄ⲧⲕ̄-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-	ⲙⲛ̄ⲧⲉ-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲟ̄-	ⲙⲛ̄ⲧⲟ̄-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲥ̄-	ⲙⲛ̄ⲧⲥ̄-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲛ̄-	ⲙⲛ̄ⲧⲛ̄-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉⲧⲛ̄-	ⲙⲛ̄ⲧⲉⲧⲛ̄-
ⲟⲩⲛ̄ⲧⲟⲩ-	ⲙⲛ̄ⲧⲟⲩ-

Např. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉⲧⲛ̄-$^{\varnothing}$ⲡⲓⲥⲧⲓⲥ ⲙ̄ⲙⲁⲩ = vy máte víru. ⲟⲩⲛ̄ϯ-ⲧⲉⲝⲟⲩⲥⲓⲁ = já mám moc. (Také ⲟⲩⲛ̄ⲧⲏⲧⲛ̄-$^{\varnothing}$ⲡⲓⲥⲧⲓⲥ, ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁⲓ̈-ⲧⲉⲝⲟⲩⲥⲓⲁ)

iii. V *on je má* přímý předmět (*je*) musí být vzatý ze speciální sady „osobních druhých sufixů“ („personal second suffixes“), které se pro tento účel používají.

-ⲧ	-ⲥⲛ̄
-ⲕ, -ⲥⲕ̄ nebo -ⲧⲕ̄	-ⲧⲏⲩⲧⲛ̄
[? forma neznámá]	
-ⲩ nebo -ⲥⲩ̄	-ⲥⲉ nebo -ⲥⲟⲩ
-ⲥ	

Tak ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ-ⲥⲉ nebo ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ⲩ-ⲥⲟⲩ = on je má

iv. Čtvrtá možnost, *člověk je má*, není dobře dosvědčená.

Osobní druhé sufixy se mohou také použít jako přímý předmět [nasledujících sloves]

ⲧⲛ̄ⲛⲟⲟⲩ=	poslat sem
ⲭⲟⲟⲩ=	poslat tam
ⲧⲟⲟⲩ=	koupit, kupovat
ϭⲟⲟⲩ=	zužit
ⲥϩⲁⲓ̈=	psát

zvláštní zakončení afirmativních imperativů na ⲓ= (např. ⲁⲛⲓ= = přinést – viz L10)

Negace se tvoří identicky, ale založené na ⲙⲛ̄ⲧⲉ-, ⲙⲛ̄ⲧⲁ= (nebo ⲙ̄ⲙⲛ̄ⲧⲉ-, ⲙ̄ⲙⲛ̄ⲧⲁ=) namísto ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-.

Jiná vyjádření „mít“.

K vyjádření integrálního členství v nějakém organismu (strom „má“ listy, člověk „má“ ruce), opatrování/úschovy (já „mám“ peníze), nakažení/infekce (ona „má“ nemoc nebo démona), atd. koptština často používá předložkový predikát jako např. ⲙ̄ⲙⲟ= v durativní větě:

ⲟⲩⲛ-$^{\varnothing}$ⲃⲁⲗ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲟⲩ
Oni *mají* oči (Jsou oči v nich)

ⲟⲩⲛ̄-ⲯⲧⲏⲛ ⲥⲛ̄ⲧⲉ ϩⲓⲱⲧ-ⲧⲏⲩⲧⲛ̄
Vy *máte* (*na sobě*) dvě tuniky (Jsou dvě tuniky na vás)

ⲟⲩⲛ̄-ⲟⲩⲡ̄ⲛⲁ ⲛ̄-ⲁⲕⲁⲑⲁⲣⲧⲟⲛ ⲛ̄ϩⲏⲧ-ⲟ
On *má* nečistého ducha (Je nečistý duch v něm)

Jiné verboidy jsou:

ⲡⲉϫⲉ-, ⲡⲉϫⲁ= = *řekl*. Označuje přímou řeč, pouze v minulém vyprávění. Velmi obvyklé/běžné. Žádná negace. ⲡⲉϫⲉ-ⲓ̄ⲥ̄ = Ježíš řekl. ⲡⲉϫⲁ-ⲟ = On řekl. Obsah toho, co bylo řečeno, je uveden spojkou ϫⲉ-: ⲡⲉϫⲉ-ⲓ̄ⲥ̄ ϫⲉ-ⲙⲉⲣⲉ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ = Ježíš řekl: Miluj(te) Boha.

ϩⲛⲉ-, ϩⲛⲁ= = *je ochotný, spokojený, souhlasí s*. Negace (ⲙ̄-) ... ⲁⲛ. Např. ϩⲛⲁ-ⲛ ⲉ-ⲉⲓ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲙ̄-ⲡⲥⲱⲙⲁ = jsme ochotní vyjít z těla.

ⲙⲉⲯⲁ= = *nepoznat* ⲙⲉⲯⲁ-ⲟ = on nezná

ⲛⲉⲟⲣ̄- = *je příjemný*

ⲟⲩⲉⲧ- = *je odlišný, jiný, rozdílný*

Dynamické pasivum

Dynamické pasivum (něco učiněno někomu). Termín „pasivum“ má v koptštině dva významy. za prvé už známe statické pasivum neboli *stativ*, který popisuje trvající/pokračující stav subjektu poté, co byla ukončena činnost nebo proces nebo byla dosaženo nějaké kvality: tak např, stativy ⲃⲏⲗ† = svobodný, ⲙⲟⲟⲩⲧ† = mrtvý, ⲟⲩⲟⲃⲱ† = bílý. [L7]

Jiný typ pasiva je *dynamické pasivum*, které popisuje něco, co se děje někomu nebo něčemu (dynamicky, ne staticky). Koptština nemá zvláštní slovesní formu pro vyjádření dynamického pasiva. Dynamické pasivum se vyjadřuje formou třetí osoby plurálu „oni“ – ta představuje aktéra.[1]

[1] is expressed by a pro forma 3d person plural actor „they“

ⲥⲉ-ⲛⲁ-ϫⲡⲟ-ⲟ = on se narodí („oni-zrodí-jej“)
ⲁⲩ-ϫⲡⲉ-ⲓ̅ⲥ̅ ⲥⲛ̄-ⲃⲏⲗⲉⲉⲙ = Ježíš se narodil v Betlémě („oni-zrodili-Ježíše v-Betlémě“)

Takovéto věty jsou dvojznačné, protože třetí osoba může být také chápaná ve významu skupiny aktérů, kteří něco udělali. Naštěstí záležitost může být objasněna tam, kde je to nutné: skutečný aktér (příčina procesu) může být specifikován pomocí předložky (agential preposition) ⲉⲃⲟⲗ ⲥⲓⲧⲛ̄- nebo ⲥⲓⲧⲛ̄- nebo ⲉⲃⲟⲗ ⲥⲛ̄-.

ⲁⲩ-ϫⲡⲉ-ⲓ̅ⲥ̅ ⲥⲛ̄-ⲃⲏⲗⲉⲉⲙ ⲉⲃⲟⲗ ⲥⲙ̄-ⲙⲁⲣⲓⲁ = Ježíš se narodil z Marie v Betlémě („oni-zrodili-Ježíše v-Betlémě z-Marie“)
ⲁⲩ-ϫⲟⲟ-ⲥ ⲥⲓⲧⲙ̄-ⲡⲉⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ = bylo řečeno prorokem (oni-řekli-to skrze-proroka).

Takovéto věty už jsou jednoznačné.

Slovník

Další slovesa: komunikace a mentální aktivita

ϫⲛⲟⲩ ϫⲛⲉ- ϫⲛⲟⲩ=	ptát se; žádat,
ⲟⲩⲱϣⲃ̄	odpovídat, odpovědět
ϫⲱ ϫⲉ- ϫⲟⲟ=[2]	říct, pronést; mluvit
ϫⲱ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲥ ϫⲉ-, ϫⲟⲟ-ⲥ ϫⲉ-	říct ...
ⲡⲉϫⲉ- ⲡⲉϫⲁ=	řekl [-a, -i atd.] (vždy narativní minulý čas)
ⲟⲩⲉϩ-ⲥⲁϩⲛⲉ ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ= + ⲛ̄-/ⲛⲁ=	přikázat; dát příkaz + někomu
ⲥⲱⲧⲙ̄ ⲉ-	poslouchat, naslouchat (slovům *nebo* osobě)
ⲥⲱⲧⲙ̄ ⲛ̄-/ⲛⲁ= nebo ⲛ̄ⲥⲁ-	poslouchat, být poslušný
ϩ̄-ⲡⲙⲉⲉⲩⲉ ⲛ̄-, ϩ̄-ⲛⲉϥⲙⲉⲉⲩⲉ (atd.)	pamatovat (si), vzpomínat si
ⲱⲡ ⲉⲡ- ⲟⲡ= ⲏⲡ[†]	počítat; považovat za
ⲧⲁⲙⲟ ⲧⲁⲙⲉ- ⲧⲁⲙⲟ=	informovat (někoho + ⲉ- o něčem)
ϩⲱⲡ ϩⲉⲡ- ϩⲟⲡ= ϩⲏⲡ[†]	skrýt, ukrýt; ingr. stát se skrytý
ⲟⲩⲱⲛϩ̄ ⲟⲩⲉⲛϩ̄- ⲟⲩⲟⲛϩ= ⲟⲩⲟⲛϩ[†]	zjevit, odhalit; stát se zjevný
ⲉⲓⲙⲉ	znát, vědět (ⲉ- o věci; ϫⲉ- že...); rozumět, být obeznámen s
ⲥⲟⲟⲩⲛ ⲥⲟⲩⲛ̄- ⲥⲟⲩⲱⲛ=	znát vědět (ϫⲉ- že...)
ϣⲓⲛⲉ ⲛ̄ⲥⲁ-	hledat
ϣⲓⲛⲉ ⲉ-	zdravit
*ⲁⲓⲧⲉⲓ ⲛ̄-/ⲙ̄ⲙⲟ=	ptát se, žádat
ϩⲉ ⲉ-, ϩⲏⲩ[†] ⲉ-	najít
ⲥϩⲁⲓ ⲥⲉϩ- ⲥⲁϩ= nebo ⲥϩⲁⲓ- ⲥϩⲁⲓ= ⲥⲏϩ[†]	psát
ⲱϣ ⲉϣ- ⲟϣ=	číst
ⲱϣ ⲉⲃⲟⲗ ⲉϣ- ⲟϣ=	volat, křičet
ⲣⲓⲙⲉ	plakat
ⲛⲁⲩ ⲉ-	dívat se, hledět (na)
ⲥⲱϣⲧ̄ ⲉ-	dívat se, hledět, zírat (na)
ⲉⲣⲏⲧ	slíbit, slibovat
ⲙⲟⲩⲧⲉ ⲉ-	zavolat, povolat, dovolávat se

[2] není totéž jako ϫⲟ ϫⲉ- ϫⲟⲟ=.

ⲙⲟⲩⲧⲉ ⲉ- (osoba) ⲣⲉ- (jméno)	nazvat (osobu jménem)

Spojky

ⲛ̄ⲑⲉ ⲛ̄-ⲟⲩ- ...	jako ... [like a]
ⲛ̄ⲑⲉ ⲙ̄-ⲡ-/ⲧ-/ⲛ̄-	jako ... [like the]
ⲛ̄ⲑⲉ ⲛ̄-ⲛⲓ- ...	jako ... [like a (sic[3])..., like...]

Jiné výrazy

ⲟⲩ- ... ⲛ̄-ⲟⲩⲱⲧ	jeden ..., jediný ... [a single ..., an only ...]
ⲡⲓ- ... ⲛ̄-ⲟⲩⲱⲧ	ten samý, tentýž, stejný [the very same ...]
ⲡ- ... ⲛ̄-ⲟⲩⲱⲧ	jediný [the only]
ⲁϩⲣⲟ=	Co je s ...? Proč ...? [What‘s the matter with ...? Why...?][4]

Cvičení

A.
a. ϥ-ⲧⲣⲉ-ⲡⲉϥⲗⲁⲟⲥ ⲙⲟⲩⲧⲉ ⲉⲣⲟ-ϥ.
b. ⲁϥ-ⲧⲣⲁ-ⲥϩⲁⲓ ⲛ̄-ⲛⲉⲓⲯⲁⲭⲉ.
c. ⲁⲥ-ⲉⲓ ⲭⲉⲕⲁⲁⲥ ⲉⲥⲉ-ⲧⲣⲉⲧⲛ̄-ⲥⲱⲧⲙ̄.
d. ϩⲙ̄-ⲡⲧⲣⲉⲕ-ⲃⲱⲱⲧ ⲉⲣⲟ-ⲟⲩ ⲁϥ-ⲟⲩⲱⲱⲃ̄.
e. ϩⲙ̄ⲡⲧⲣⲉⲕⲃⲱⲱⲧ ⲉⲣⲟⲟⲩ ϥⲛⲁⲟⲩⲱⲱⲃ̄.
f. ⲛ̄ϯⲟⲩⲱⲱ ⲁⲛ ⲉⲧⲣⲉⲧⲉⲓⲯⲉⲉⲣⲉ ⲙⲟⲩ.
g. ϯⲟⲩⲱⲱ ⲉⲧⲙ̄ⲧⲉⲓⲯⲉⲉⲣⲉ ⲙⲟⲩ.

B.
a. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲟⲩⲣ̄ⲡⲉ ϩⲛ̄-ⲙ̄ⲡⲏⲩⲉ.
b. ⲙⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲉⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲏⲥ ⲕⲉⲏ ⲙ̄ⲙⲁⲩ.
c. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲉ-ⲡⲣ̄ⲣⲟ ⲧⲉϫⲟⲩⲥⲓⲁ ⲙ̄-ⲡⲱⲛϩ̄ ⲙⲛ̄-ⲡⲙⲟⲩ.
d. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ϥ ⲙ̄ⲙⲁⲩ ⲛ̄-ⲟⲩⲣ̄ⲡⲉ.
e. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ϥ ⲛ̄-ⲟⲩⲣ̄ⲡⲉ.
f. ⲟⲩⲛ̄ⲧ-ϥ̄-ⲟⲩⲣ̄ⲡⲉ.
g. ⲙⲛ̄ⲧⲁ-ϥ ⲛ̄-ⲕⲉⲏ.
h. ⲙ̄ⲙⲛ̄ⲧ-ϥ̄-ⲕⲉⲏ ⲙ̄ⲙⲁⲩ.
i. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥ ⲛ̄ⲧⲉϫⲟⲩⲥⲓⲁ.
j. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲥⲉ.
k. ⲟⲩⲛ̄ⲧϥ̄ⲧⲉϫⲟⲩⲥⲓⲁ.
l. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲥⲟⲩ.
m. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲥϥ̄.
n. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲥ̄.
o. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲥⲛ̄.
p. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲥⲣ̄.
q. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁϥⲧⲏⲩⲧⲛ̄.

[3] Např. ⲛ̄ⲑⲉ ⲛ̄-ⲛⲓⲯⲏⲣⲉ = jako dítě *nebo* jako děti
[4] ⲁϩⲣⲟ= se doplňuje osobním sufixem, který se shoduje s podmětem následující nezávislé věty. Např.: ⲁϩⲣⲱ-ⲧⲛ̄ ⲧⲉⲧⲛ̄-ⲣ̄-[∅]ϩⲟⲧⲉ „Proč se bojíte?“; ⲁϩⲣⲟ-ⲕ ⲕ-ⲙⲟⲩⲧⲉ ⲉⲣⲟ-ⲓ „Proč mě voláš?“; ⲁϩⲣⲟ-[∅] ⲧⲉ-ⲣⲓⲙⲉ „Proč pláčeš?“

C.

1. ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁ-ⲛ-ⲗⲁⲁⲩ ⲙ̄ⲡⲉⲓⲙⲁ. (textové varianty jsou ⲙ̄ⲙⲛ̄ⲧⲛ̄- a ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲛ̄-) Mt 14,17
2. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁ-ϥ ⲅⲁⲣ ⲙ̄ⲙⲁⲩ ⲛ̄-ϩⲁϩ ⲛ̄-ⲛ̄ⲕⲁ. Mt 19,22 alt.
3. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲏ-ⲧⲛ̄-ⲟⲩⲏⲣ ⲛ̄-ⲟⲉⲓⲕ. Mk 6,38
4. ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲟⲩ-$^{\varnothing}$ⲯⲏⲣⲉ ⲙ̄ⲙⲁⲩ. Lk 1,7 alt.
5. ⲟⲩⲛ̄ⲧ-ⲥ̄-ⲟⲩⲥⲱⲛⲉ ⲇⲉ. Lk 10,39 alt.
6. ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲛ̄ⲕⲉⲣⲣⲟ ⲙ̄ⲙⲁⲩ ⲉⲓⲙⲏⲧⲓ ⲡⲣ̄ⲣⲟ ⲕⲁⲓⲥⲁⲣ[5]. Jn 19,15
7. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁⲓ ⲙ̄ⲙⲁⲩ ⲙ̄ⲡⲉⲡⲛ̄ⲁ ⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ. 1Kor 7,40
8. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁⲛ ⲙ̄ⲙⲁⲩ ⲛ̄ⲟⲩⲕⲱⲧ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ. 2Kor 5,1
9. ⲙ̄ⲛ̄ⲧⲁⲛⲡⲟⲗⲓⲥ ⲅⲁⲣ ⲙ̄ⲡⲉⲓⲙⲁ. Žid 13,14
10. ⲟⲩⲛ̄ⲧⲁⲛ ⲙ̄ⲙⲁⲩ ⲛ̄ⲟⲩⲡⲁⲣⲣⲏⲥⲓⲁ[6] ⲛ̄ⲛⲁϩⲣⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ. 1Jn 3,21
11. ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲙ̄ⲡⲉⲓ ⲓ̄ⲥ̄ ⲥⲉⲧⲁⲯⲉⲟⲉⲓⲱ ⲛⲏⲧⲛ̄ ⲙ̄ⲡⲕⲱ ⲉⲃⲟⲗ ⲛ̄ⲛⲉⲧⲛ̄ⲛⲟⲃⲉ. Sk 13,38
12. ⲁⲩⲧⲁⲯⲉⲟⲉⲓⲱ ⲙ̄ⲡⲯⲁϫⲉ ⲙ̄ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲙ̄ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ. Sk 17,13 alt.
13. ⲟⲩⲥⲙⲏ ⲁⲩⲥⲱⲧⲙ̄ ⲉⲣⲟⲥ ϩⲛ̄ⲣⲁⲙⲁ[7]. Mt 2,18

D.

a. ⲁⲩ-ϫⲛⲟⲩ-ⲓ ⲁⲩⲱ ⲁⲓ-ⲟⲩⲱⲯⲃ̄.
b. ⲁϥ-ϫⲱ ⲙ̄ⲙⲟ-ⲥ ϫⲉ-ⲧⲁⲙⲟ-ⲓ ⲉ-ⲡⲉⲓϩⲱⲃ.
c. ⲧ-ⲟⲩⲉϩ-ⲥⲁϩⲛⲉ ⲛⲏ-ⲧⲛ̄ ⲉ-$^{\varnothing}$ⲧⲙ̄-ⲣⲓⲙⲉ.
d. ⲁⲥϩⲉ ⲉⲣⲟϥ ϩⲙ̄ⲡⲉϥⲏⲓ.
e. ⲁⲩⲣ̄ⲡⲙⲉⲉⲩⲉ ⲛ̄ⲛⲉϥⲯⲁϫⲉ.
f. ⲛ̄ⲧⲥⲟⲟⲩⲛ ⲁⲛ ⲙ̄ⲡⲣⲱⲙⲉ.
g. ⲙ̄ⲡⲫⲉⲓⲙⲉ ⲙ̄ⲡϩⲱⲃ.
h. ⲙ̄ⲡⲣ̄ⲱϣ ⲛ̄ⲧⲉⲓⲅⲣⲁⲫⲏ ⲛ̄ⲗⲁⲁⲩ ⲛ̄ⲣⲱⲙⲉ.
i. ⲡⲉϫⲁⲩ ⲛⲁϥ ϫⲉⲧⲛ̄ⲯⲓⲛⲉ ⲛ̄ⲥⲁⲓ̄ⲥ̄.

[5] císař
[6] svoboda mluvit/k mluvení [freedom to speak]
[7] název místa „Rama“